

УКРКООПСПЛКА
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА СПЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ
ВІННИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ІНСТИТУТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Вінницького
кооперативного інституту

_____ А.Г. Драбовський
«29» березня 2019 р.

ПРОГРАМА
ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ З
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

*для абітурієнтів, які вступають на денну/заочну форму навчання на основі
повної загальної середньої освіти для здобуття освітнього ступеня
бакалавр за спеціальностями:*

075 «Маркетинг»,

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,

071 «Облік та оподаткування»,

073 «Менеджмент»,

081 «Право».

РЕКОМЕНДОВАНО

вченою радою Вінницького
кооперативного інституту

від «20 » березня 2019 р.

Протокол № 6

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри економічної
теорії, фундаментальних та
соціально-гуманітарних дисциплін
від «20» лютого 2019 р.

Протокол № 7

Вінниця 2019

ВСТУП

Готуючись до вступу у заклади вищої освіти, зокрема до Коледжу економіки і права Вінницького кооперативного інституту, абітурієнти повинні усвідомлювати, що знання мови і літератури належать до найважливіших сутностей людини. Вони є засобом і матеріалом формування і становлення особистості людини, її інтелекту, волі, почуттів і формою буття.

Екзаменаційну документацію для проведення вступного випробування з української мови і літератури розроблено на основі Закону «Про загальну середню освіту», Державного стандарту базової та повної загальної освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392) та освітніх програм з української мови та української літератури для загальноосвітніх навчальних закладів.

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Українська мова» («Фонетика. Графіка», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Орфоепія», «Орфографія», «Розвиток мовлення») та «Українська література» («Усна народна творчість», «Давня українська література», «Література кінця XVIII - початку XX ст.», «Література XX ст.», «Творчість українських письменників-емігрантів», «Сучасний літературний процес»).

Екзаменаційні завдання з української мови мають на меті виявити:

- рівень засвоєння шкільної програми;
- практичні навички користування мовою;
- володіння українським літературним мовленням.

Екзаменаційні завдання з української літератури мають на меті виявити:

- рівень засвоєння шкільної програми;
- навички аналізу художнього твору;
- складання тез власної відповіді.

1. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Абітурієнти повинні:

- **знати** зміст мовних понять і термінів;
- **розпізнавати** мовні явища й закономірності;
- **групувати** і класифікувати вивчені мовні явища;
- **визначати** істотні ознаки мовних явищ;
- **розуміти** значення й особливості функціонування мовних одиниць;
- **установлювати** причинно-наслідкові зв'язки мовних явищ;
- **застосовувати** знання з фонетики, лексики, фразеології, морфеміки, словотвору, морфології, синтаксису та лінгвістики тексту в практичних ситуаціях;

- **розуміти** фактичний зміст, причинно-наслідкові зв'язки, тему, основну думку та виразально-зображувальні засоби прочитаного тексту;
- **оцінювати** мовлення з погляду дотримання основних орфоепічних, лексичних, морфологічних, синтаксичних норм української мови;
- **оцінювати** письмові висловлювання з погляду мовного оформлення й ефективності досягнення поставлених комунікативних завдань;
- **відрізнати** випадки правильного використання мовних засобів від помилкових;
- **створювати** власні висловлення, чітко формулюючи тезу, наводячи переконливі аргументи, використовуючи доречні приклади, логічно й послідовно викладаючи думки та формулюючи відповідні висновки;
- **використовувати** різноманітні виразальні засоби, граматичні конструкції, лексичне і фразеологічне багатство української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування;
- **оформлювати** письмове мовлення відповідно до орфографічних, граматичних і пунктуаційних норм української мови.

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ З ЛІТЕРАТУРИ

Абітурієнти повинні:

- **знати** особливості розвитку української літератури в різні історичні періоди;
- **знати** імена представників того чи іншого літературного періоду;
- **знати** авторів вивчених творів;
- **орієнтуватися** в основних стильових тенденціях літератури того чи іншого історичного періоду;
- **знати** основні літературні напрями, течії (угруповання, школи), їх представників;
- **розуміти** ідейні та мистецькі засади, що об'єднали представників того чи іншого угруповання або школи;
- **знати** основні відомості про життя й творчість письменників;
- **знати** зміст художніх творів, що ввійшли до переліку;
- **ідентифікувати** героя, подію тощо за авторською характеристикою, назвою твору, фрагментом з твору;
- **визначати** місце й роль митця в літературному процесі доби;
- **знати** основні теоретико-літературні поняття, передбачені програмою;
- **уміти** визначати в запропонованих творах тропи, передбачені програмою;
- **аналізувати** літературний твір чи його уривок;
- **визначати** найхарактерніші ознаки літературних напрямів і течій;
- **визначати** найхарактерніші особливості літературного процесу певного періоду та ознаки індивідуального стилю митця;
- **порівнювати** літературні явища.

2. ОСНОВНІ РОЗДІЛИ ТА ЇХ КОРОТКИЙ ЗМІСТ УКРАЇНСЬКА МОВА

1. Фонетика. Графіка

Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Звуки мови й звуки мовлення. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки і глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв *я, ю, є, і, у*. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування *у-в, і-й*.

2. Лексикологія. Фразеологія

Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. **Фразеологізми**. Приказки, прислів'я, афоризми.

3. Будова слова. Словотвір

Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.

Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [о], [е] у складних словах.

4. Морфологія

Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови.

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви *-а(-я), -у(-ю)* в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в

українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Явища взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста та складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Повні й короткі форми якісних прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда та м'яка групи).

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості й складені. Типи відмінювання кількісних числівників:

- 1) *один, одна;*
- 2) *два, три, чотири;*
- 3) *від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят;*
- 4) *сорок, дев'яносто, сто;*
- 5) *двісті – дев'ятсот;*
- 6) *нуль, тисяча, мільйон, мільярд;*
- 7) збірні;
- 8) дробові.

Порядкові числівники, особливості їх відмінювання.

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення і правопис неозначених і заперечних займенників.

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на *-но, -то*). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного і наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I і II дієвідміни. Особові і числові форми дієслів (теперішнього і майбутнього часу й наказового способу). Родові і числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього і майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на *-но, -то*.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання прислівників разом і через дефіс.

Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені).

Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.

Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова.

5. Синтаксис

Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення.

Словосполучення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю засобів ускладнення (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження.

Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні. Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення.

Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок).

Односкладні речення. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні.

Речення з однорідними членами. Узагальнюючі слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнюючі члени речення. Розділові знаки в реченні з однорідними членами.

Складне речення. Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному:

- 1) інтонація та сполучники або сполучні слова;
- 2) інтонація.

Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

Складносурядне речення. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення.

Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами:

- 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю;
- 2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю;
- 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю.

Безсполучникове складне речення. Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями:

- 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними);
- 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною).

Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

Способи відтворення чужого мовлення. Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог.

6. Стилїстика

Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.

7. Орфоепія

Вимова голосних (наголошених і ненаголошених). Вимова приголосних звуків:

- 1) [дж], [дз], [дз'];
- 2) [г];
- 3) [ж], [ч], [ш], [дж];
- 4) груп приголосних (уподібнення, спрощення);
- 5) м'яких приголосних;
- 6) подовжених приголосних.

Вимова слів з апострофом.

8. Орфографія

Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення *йо,ьо*. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис *н* та *nn* у прикметниках, дієприкметниках, *не* з різними частинами мови. Особливості написання числівників. Написання окремо (сполучень прислівникового типу), разом і через дефіс (прислівників, службових частин мови, вигуків).

9. Розвиток мовлення

Загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо); адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення; основні правила спілкування. Тема й основна думка висловлювання. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Текст, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Мовні засоби зв'язку речень у тексті. Типи мовлення (розповідь, опис, роздум). Структура тексту типу розповіді, опису, роздуму.

УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА

1. Усна народна творчість

Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових та родинно-побутових пісень.

Історичні пісні. «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль».

Пісні Марусі Чурай «Віють вітри», «Засвіт встали козаченьки»

Тематика, образи, зміст народних дум і балад.

«Дума про Марусю Богуславку». Балада «Ой летіла зозуля».

2. Давня українська література

«Слово про похід Ігорів».

«Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги, про напад хозарів)

Григорій Сковорода. «*De libertate*», «Всякому місту – звичай і права», «Бджола та Шершень», афоризми .

3. Література кінця XVIII — початку ХХ ст.

Іван Котляревський. «Енеїда», «Наталка Полтавка».

Григорій Квітка-Основ'яненко. «Маруся».

Тарас Шевченко. «Катерина», «Гайдамаки», «Сон» («У всякого своя доля»), «Кавказ», «Катерина», «І мертвим, і живим...», «Заповіт».

Пантелеймон Куліш. «Чорна рада».

Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я».

Панас Мирний. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?».

Іван Карпенко-Карий. «Мартин Боруля».

Іван Франко. «Гімн», «Чого являєшся мені у сні», «Мойсей».

Ольга Кобилянська. «Земля».

Леся Українка. «*Contra spem spero*», «Лісова пісня».

Михайло Коцюбинський. «*Intermezzo*», «Тіні забутих предків».

4. Література ХХ ст.

Микола Вороний. «Блакитна Панна»

Олександр Олесь. «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!...»

Павло Тичина. «О панно Інно», «Ви знаєте, як липа шелестить...», «Пам'яті тридцяти».

Максим Рильський «Молюсь і вірю...»

Микола Хвильовий. «Я (Романтика)»

Юрій Яновський. «Дитинство»

Володимир Сосюра. «Любіть Україну»

Валер'ян Підмогильний. «Місто»

Остап Вишня. «Моя автобіографія», «Сом»

Микола Куліш. «Мина Мазайло»

Богдан-Ігор Антонич. «Різдво»

Олександр Довженко. «Україна в огні», «Зачарована Десна»

Андрій Малишко «Пісня про рушник»

Василь Симоненко. «Лебеді материнства». «Ти знаєш, що ти – людина».

Олесь Гончар. «Залізний острів»

Григій Тютюнник. «Три зозулі з поклоном»

Василь Стус. «Як добре те, що смерті не боюсь я», «О земле втрачена, явися!..»

Іван Драч. «Балада про соняшник»

Ліна Костенко. «Страшні слова, коли вони мовчать», «Українське альфреско», «Маруся Чурай».

5. Твори українських письменників-емігрантів

Іван Багряний. «Тигролови».

Євген Маланюк. «Стилет чи стилос?».

6. Сучасний літературний процес

Загальний огляд, основні тенденції.

Літературні угруповання (Бу-Ба-Бу, «Нова дегенерація», «Пропала грамота», «ЛуГоСад»). Творчість Ю. Андруховича, О. Забужко, І. Римарука.

Утворення АУП (Асоціації українських письменників).

Література елітарна і масова.

Постмодернізм як один із художніх напрямів мистецтва, його риси.

Сучасні часописи та альманахи.

3. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

з української мови:

1. Поняття «українська літературна мова». Мовна норма.
2. Принципи українського правопису.
3. Класифікація приголосних звуків
4. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв.
5. Уподібнення приголосних.
6. Склад. Складоподіл.
7. Правила переносу слів.
8. Чергування приголосних і голосних звуків.
9. Спрощення груп приголосних.
10. Правопис ненаголошених *е, и, о*.
11. Правила вживання апострофа.

12. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків.
13. Правопис знака м'якшення.
14. Уживання великої літери у власних назвах.
15. Правопис слів іншомовного походження.
16. Написання прислівників.
17. Правопис префіксів
18. Правопис суфіксів.
19. Написання часток *не, ні* з різними частинами мови.
20. Написання прикладок.
21. Написання складних іменників.
22. Написання складних прикметників.
23. Правопис складних числівників та займенників.
24. Українська лексика з погляду походження.
25. Омоніми, синоніми, антоніми, пароніми.
26. Лексика української мови з погляду активного і пасивного вживання.
Застарілі й нові слова.
27. Склад української лексики з погляду сфер уживання.
28. Поняття про стійкі сполуки слів.
29. Лексикографія. Типи словників.
30. Морфеміка. Значущі частини слова.
31. Іменник як частина мови.
32. Особливості правопису закінчень іменників другої відміни чоловічого роду в родовому відмінку однини.
33. Прикметник як частина мови.
34. Ступені порівняння прикметників.
35. Числівник. Відмінювання числівників.
36. Займенник як частина мови.
37. Дієслово як частина мови. Форми дієслова.
38. Прийменник як частина мови, їх правопис.

- 39.Сполучник як частина мови, їх правопис.
- 40.Частка як частина мови, їх правопис.
- 41.Просте двоскладне речення.
- 42.Способи вираження підмета.
- 43.Способи вираження присудка.
- 44.Другорядні члени речення.
- 45.Типи односкладних речень.
- 46.Тире у простому реченні.
- 47.Розділові знаки у реченнях із вставними і вставленими компонентами.
- 48.Розділові знаки у реченнях з відокремленими додатками, уточнювальними словами.
- 49.Розділові знаки у реченнях з відокремленими обставинами.
- 50.Розділові знаки у реченнях з відокремленими означеннями.
- 51.Розділові знаки у реченнях з однорідними членами речення та узагальнювальними словами.
- 52.Поняття про складне речення.
- 53.Розділові знаки у складносурядному реченні.
- 54.Розділові знаки у складнопідрядному реченні.
- 55.Розділові знаки у безсполучникових реченнях.
- 56.Розділові знаки у реченнях з різними видами зв'язку.
- 57.Розділові знаки у реченнях з прямою мовою.
- 58.Способи передачі чужої мови.
- 59.Поняття про текст.
- 60.Характеристика функціональних стилів СУЛМ.

з української літератури:

1. Загальна характеристика календарно-обрядових і соціально-побутових пісень.
2. Загальна характеристика історичних пісень(«Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль»).
3. Тематика, зміст, образи народних дум і балад («Дума про Марусю Богуславку», «Ой летіла стріла»).
4. «Слово про похід Ігорів» - перлина давньої української літератури.

5. Григорій Сковорода – видатний український філософ і письменник кінця XVIII ст..
6. Ідейно-художній аналіз поезій «Всякому місту звичай і права», «De libertate».
7. Розкриття теми «сродної праці» у байці Г. Сковороди «Бджола та Шершень».
8. Образи Наталки і Петра у п'єсі І.П. Котляревського «Наталка Полтавка».
9. Засудження людських вад у творі І.П. Котляревського «Енеїда».
10. Проблематика твору Г. Квітки-Основ'яненка «Маруся».
11. Гнівна сатира на царизм у поемі «Сон» Т.Г. Шевченка.
12. Проблема морального обов'язку в творі Т.Г. Шевченка «І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм...».
13. Образ жінки-матері в творчості Т.Г. Шевченка.
14. Змалювання Коліївщини у творі Т. Шевченка «Гайдамаки».
15. Система образів у творі Т. Шевченка «Гайдамаки».
16. Ідейно-художній аналіз твору Т. Шевченка «Кавказ».
17. Історія українського народу в романі П. Куліша «Чорна рада».
18. Система образів в романі П. Куліша «Чорна рада».
19. Осуд бездуховності й егоїзму в повісті І.С. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я».
20. Трагізм образу Чіпки в романі Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
21. Жіночі образи в романі Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
22. Проблематика твору І. Карпенка-Карого «Мартин Боруля».
23. Ідея гармонії людини і природи у драмі-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня».
24. Філософський мотив нездоланності життя в драмі-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня».
25. Життєве кредо Лесі Українки у вірші «Contra spem spero».
26. Змалювання гуцульських вірувань і традицій у творі М.Коцюбинського «Тіні забутих предків».
27. Образи українських Ромео і Джульєтти у повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків».
28. Розкриття проблеми митець і суспільство у новелі М. Коцюбинського «Intermezzo».
29. Проблема братовбивства у творі О. Кобилянської «Земля» та шляхи її вирішення.
30. Ідейно-художній аналіз поеми І. Франка «Мойсей».
31. Аналіз громадянської лірики І. Франка. «Гімн».
32. Аналіз інтимної лірики І. Франка. «Чого являєшся мені у сні».
33. Особливості творчості Миколи Вороного. «Блакитна Панна».
34. Аналіз творчості О. Олесея. («Чари ночі», «О, слово, орле скутий»).

35. Аналіз творчості П. Тичини: «О панно Інно», «Ви знаєте, як липа шелестить...», «Пам'яті тридцяти».
36. Мотиви лірики М. Рильського. Аналіз поезії «Молюсь і вірю».
37. Ідейно-художній зміст твору «Я(Романтика)» М. Хвильового.
38. Ідейно-художній аналіз твору Ю. Яновського «Дитинство».
39. Краса природи і людей у кіноповісті О. Довженка «Зачарована Десна».
40. Система образів в романі О. Довженка «Україна в огні».
41. Особливості лірика Богдана–Ігоря Антонича. Поезія «Різдво».
42. «Мисливські умішки» О.Вишні. Загальна характеристика.
43. Аналіз усміщок О. Вишні «Сом», «Моя автобіографія».
44. Проблематика урбаністичного роману В. Підмогильного «Місто».
45. Система образів в творі П.Загребельного «Залізний острів».
46. Висока національна самосвідомість, розуміння синівського обов'язку перед землею в поезії В. Симоненка та Д. Павличка.
47. Образ України в поезії В. Сосюри.
48. Тема любові до рідної землі в поезіях В. Симоненка та А. Малишка.
49. Духовність українського народу в історичному романі Ліни Костенко «Маруся Чурай».
50. Мотиви лірики Л. Костенко: «Українське альфреско», «Страшні слова, коли вони мовчать».
51. Ідейно-художній зміст твору Григора Тютюнника «Три зозулі з поклоном».
52. Трагічна доля Василя Стуса – борця за незалежну Україну.
53. Тематика та проблематика лірики Василя Стуса («Як добре те, що смерті не боюсь я», «О земле втрачена, явися!..»).
54. Особливості лірики І. Драча. «Балада про соняшник».
55. Система образів роману І. Багряного «Тигролови».
56. Твори українських поетів-емігрантів: Є. Маланюк «Стилет чи стилос?».
57. Твори українських письменників-емігрантів: І. Багряний «Тигролови».
58. Література рідного краю: сучасні тенденції.
59. Характеристика сучасного літературного процесу.
60. Постмодернізм в українській літературі.

4. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

Екзаменаційний білет складається з трьох завдань:

- 1) запитання з української мови;
- 2) запитання з української літератури;
- 3) практичне завдання з української мови.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

Критерії і норми оцінювання знань абітурієнтів з української мови

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії і норми оцінювання
I. Початковий	100-107	Абітурієнт знає навчальний матеріал на рівні елементарного впізнання, але вибрати правильні відповіді з-поміж неправильних практично неспроможний. Кількість помилок у практичному завданні сягає 8 і більше.
	108-115	Абітурієнт трохи орієнтується у вивченому і спроможний правильно відповісти на деякі із запропонованих запитань, свідомо вибрати окремі правильні відповіді. Допущено 7 помилок у практичному завданні.
	116-123	Відповіді абітурієнта засвідчують, що все-таки більша частина ним не виконана. Абітурієнт безпорадний, коли доводиться самостійно формулювати відповіді. Допущено 6 помилок у практичному завданні.
II. Середній	124-133	Формально кількість обраних правильних відповідей переважає половину їх загальної кількості, проте ступінь їх усвідомленості низький. Самостійне формулювання відповідей становить ще великі труднощі. Допущено 5 помилок у практичному завданні.
	135-140	Кількість правильно опрацьованого матеріалу становить більшість, проте кількість неправильних і неповних відповідей ще значна (4), хоч є уже певні успіхи у їх формулюванні.
	141-149	Абітурієнт в основному виявляє правильне розуміння матеріалу, проте трапляються непоодинокі неправильні відповіді або ж значна кількість неповних відповідей (3).
	III Достатній	150-157
158-163		Абітурієнт звичайно правильно і повно відповідає на запитання, допускаючи лише поодинокі огріхи, володіє вміннями і навичками викладати матеріал своїми словами; усі завдання виконано правильно, за винятком одного.
164-173		Абітурієнт правильно і повно відповідає на запитання, добре володіє практичними навичками грамотно писати, викладати матеріал в будь-якій послідовності, можливі лише окремі стилістичні

		огріхи. Усі завдання виконано правильно, але є негруба помилка.
IV. Високий	174-181	Абітурієнт не лише добре володіє матеріалом, застосовує свої знання на практиці, виявляє елементи творчих здібностей у відповідному зв'язному писемному або усному мовленні, можливі лише окремі стилістичні огріхи. Помилко не має.
	182-191	Абітурієнт виявляє достатній рівень творчих здібностей, вільно, вичерпно відповідає на запитання, виконує практичні завдання. Помилко не має.
	192-200	Абітурієнт виявляє неординарні творчі здібності. Помилко не має.

Критерії і норми оцінювання знань абітурієнтів з української літератури

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
I. Початковий	100-107	Абітурієнт(ка) на елементарному рівні відтворює матеріал, називаючи окремий літературний факт або явище (автора й назву твору, окремих літературних персонажів тощо)
	108-115	Абітурієнт(ка) розуміє навчальний матеріал і може відтворити фрагмент з нього окремим реченням (називає окремі факти з життя і творчості письменника, головних персонажів твору, упізнає за описом окремого персонажа твору чи з якого твору взято уривок тощо)
	116-123	Абітурієнт(ка) розуміє навчальний матеріал і за допомогою вчителя дає відповідь у формі висловлювання (відтворює зміст у певній послідовності, називає на репродуктивному рівні жанр твору, упізнає літературний факт за описом або визначенням)
II. Середній	124-133	Абітурієнт(ка) має уявлення про зміст твору, може переказати незначну його частину та з допомогою викладача визначає основні сюжетні елементи, на репродуктивному рівні відтворює фактичний матеріал
	134-140	Абітурієнт(ка) знає зміст твору, переказує окрему його частину, знаходить у тексті приклади відповідно до сформульованого завдання, висловлює оцінювальне судження і доводить його одним-двома аргументами, завершує відповідь простим узагальненням, дає визначення літературних термінів

	141-149	Абітурієнт(ка) знає зміст твору, може переказати значну його частину, з допомогою викладача виділяє головні епізоди, уміє формулювати думки, називає риси характеру літературних героїв, встановлює окремі причиново-наслідкові зв'язки, дає визначення літературних термінів з прикладами
III. Достатній	150-157	Абітурієнт(ка) володіє матеріалом і навичками аналізу літературного твору за поданим викладачем зразком, наводить окремі приклади з тексту
	158-163	Абітурієнт(ка) володіє матеріалом, за зразком аналізує текст, виправляє допущені помилки, добирає докази на підтвердження висловленої думки, застосовує відомі факти, поняття для виконання стандартних навчальних завдань
	164-173	Абітурієнт(ка) володіє матеріалом та навичками комплексного аналізу літературного твору, застосовує теорію в конкретних ситуаціях, демонструє правильне застосування матеріалу, складає порівняльні характеристики, добирає аргументи на підтвердження власних міркувань
IV. Високий	174-181	Абітурієнт(ка) володіє матеріалом та навичками комплексного аналізу літературного твору, виявляє початкові творчі здібності, самостійно оцінює літературні явища, працює з різними джерелами інформації, систематизує, узагальнює та творчо використовує дібраний матеріал
	182-191	Абітурієнт(ка) на високому рівні володіє матеріалом, вміннями й навичками комплексного аналізу художнього твору, використовує засвоєні факти для виконання нестандартних завдань, самостійно формулює проблему й вирішує шляхи її розв'язання, висловлює власні думки, самостійно оцінює явища літератури й культури, виявляючи власну позицію щодо них
	192-200	Абітурієнт(ка) вільно володіє матеріалом та навичками текстуального аналізу літературного твору, виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень різноманітних навчальних завдань, до перенесення набутих знань та вмінь на нестандартні ситуації, має схильність до літературної творчості

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко О.М. Українська мова та література: Довідник. Завдання у тестовій формі :1 ч / О.М.Авраменко, М.Б. Блажко. – 7-ме видання, доповнене. – К: Грамота, 2017. – 583 с.
2. Авраменко О. Українська література: підруч. для 9 кл. загальноосв. навч. закл. / Олександр Авраменко, - К. : Грамота, 2017. – 336 с.
3. Авраменко О. Українська мова: підруч. для 9 кл. загальноосв. навч. закл. / Олександр Авраменко, - К. : Грамота, 2017. – 160 с.
4. Глазова О.П. Українська мова: Підручник для 10 класу / О.П. Глазова– К: Зодіак, 2010.
5. Заболотний О.В.,Заболотний В.В. Українська мова: Підручник для 10 класу. Рівень стандарту / О.В. Заболотний, В.В. Заболотна – К: «Генеза», 2010.
6. Заболотний О.В.,Заболотний В.В. Українська мова: Підручник для 11 класу. Рівень стандарту / О.В. Заболотний, В.В. Заболотна. – К: «Генеза», 2012.
7. Зубков М. Збірник диктантів для випускників та абітурієнтів з української мови. – Х.: СПДФО Співак Т.К., 2007.
8. Зубков М. Українська мова. Універсальний довідник / М.Зубков. – Харків: ВД «ШКОЛА», 2014.
9. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: навчальний посібник / Г.О. Козачук. – К.: Вища школа, 2007.
- 10.Ладоня В.О. Українська мова. Посібник для підготовки молодших спеціалістів вищих навчальних закладів / В.О. Ладоня. – К.: Вища школа, 2001. Залікові завдання з української мови. 10-11 клас. – К.: «Шкільний світ», 2006.
- 11.Новий довідник: Українська мова. Українська література. – К.: ТОВ «КАЗКА», 2008.
- 12.Плющ М. Я., Грипас Н. Я. Українська мова. Довідник. – К.: Освіта, 2002. – 228 с.
- 13.Плющ М.Я. Українська мова: Підручник для 10 класу / М.Я. Плющ– К: Освіта, 2010.
- 14.Плющ М.Я., Гринас Н.Я. Граматика української мови в таблицях: навчальний посібник / М.Я.Плющ, Н.Я. Гринас. – К.: Вища школа. - 2004.
- 15.Семенюк Г. Ф., Ткачук М. П., Ковальчук О. Г. Українська література: Підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Г.Ф.Семенюк, М.П. Ткачук, О.Г. Ковальчук. – К.: Освіта, 2010. – 512 с.
- 16.Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Б.І. Степанишин. – К.: Арт-освіта, 2010. – 336 с.
- 17.Тести. Українська мова. 5-12 класи/ За ред. д. філол. н. проф. Гуйванюк Н.В. – К.: Академія, 2009.
- 18.Українська література: Хрестоматія 10 кл. /Упорядник О.М.Авраменко.

– Київ, 2011. – 320с.

19. Українська література: Хрестоматія 11 кл. /Упорядник О.М. Авраменко. – Київ, 2011. – 448с.
20. Українська мова. Зовнішнє оцінювання: Навчальний посібник з підготовки до зовнішнього оцінювання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: УЦОЯО, 2015
21. Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. / П.П. Хропко. – К.: Школяр, 2010. - 528 с.
22. Юшук І.П. Українська мова. Практикум з правопису української мови / І.П. Юшук – К.: Освіта, 2007.

Ви можете користуватися також іншими підручниками, посібниками, довідниками та словниками, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.